

Programme

September 02 12:00

ჯოშუა ბელი - ვიოლინო
ირენ დუვალი - ვიოლინო
ბლაიტ ტე ენგსტრომი - ალტი
სტივენ ისერლისი - ჩელო
ჯერემი დენკი - ფორტეპიანო

გაბრიელ ფორე

საფორტეპიანო კვარტეტი No. 2 სოლ მინორი, თხზ. 45

Allegro molto moderato

Allegro molto

Adagio non troppo

Allegro molto

საფორტეპიანო კვინტეტი No. 1 რე მინორი, თხზ. 89

Molto moderato

Adagio

Allegretto moderato

Joshua Bell – Violin

Irène Duval – Violin

Blythe Teh Engstroem - Viola

Steven Isserlis - Cello

Jeremy Denk – Piano

Gabriel Fauré (

Piano Quartet No. 2 in G Minor, Op 45

Allegro molto moderato

Allegro molto

Adagio non troppo

Allegro molto

Piano Quintet No. 1 in D Minor, Op. 89

Molto moderato

Adagio

Allegretto moderato

პროგრამის შესახებ

ტექსტის ავტორი ნინო ჟვანია

გაბრიელ ფორე

საფორტეპიანო კვარტეტი No. 2 სოლ მინორი, თხზ. 45
გაბრიელ ფორე გამოჩენილი ფრანგი კომპოზიტორია, რომელმაც დიდი წვლილი შეიტანა გვიანი რომანტიზმისა და მე-20 საუკუნის დასაწყისის მუსიკის განვითარებაში. მისი მეორე საფორტეპიანო კვარტეტი კომპოზიტორის ერთ-ერთი ყველაზე სრულყოფილი კამერული ნაწარმოებია. 1885-1886 წლებში შექმნილი კვარტეტი ფორეს შედარებით გვიანდელი სტილის ნიმუშია, რომელსაც ახასიათებს ჰარმონიული ენის გაბედულობა და ფაქიზი ექსპრესიულობა.

1880 წელს დაწერილი პირველი საფორტეპიანო კვარტეტის წარმატებული პრემიერის შემდეგ ფორეს გაუჩნდა სურვილი, შეექმნა ამ ჟანრის კიდევ ერთი ნაწარმოები, მიუხედავად იმისა, რომ არ ჰქონდა კონკრეტული დაკვეთა. ფორეს ცნობილი მკვლევარი ჟან-მიშელ ნექტუ აღნიშნავს, რომ სავარაუდოდ კომპოზიტორმა გაიაზრა, რამდენად აკლდა კლასიკურ რეპერტუარს საფორტეპიანო კვარტეტების თვალსაჩინო ნიმუშები. ამ ჟანრში მუშაობამ საშუალება მისცა ფორეს, გაეკაფა გზა და გაეფართოებინა რეპერტუარი. კვარტეტის პრემიერა შედგა 1887 წლის 22 იანვარს მუსიკის ეროვნული საზოგადოების დარბაზში. შემსრულებლები გახლდნენ იმ დროის ნიჭიერი მუსიკოსები, კერძოდ - მევიოლინე გიომ რემი, ალტისტი ლუის ვენ ვაფელგემი და ჩელისტი ჟულ დელსარი. ფორტეპიანოს პარტია თავად კომპოზიტორმა შეასრულა. წარმატებული პრემიერის შემდეგ ნაწარმოები გამოქვეყნდა, მიედევნა რა ცნობილ დირიჟორს ჰანს ფონ ბიულოვს.

გაბრიელ ფორე

საფორტეპიანო კვინტეტი No. 1 რე მინორი, თხზ. 89
მეორე საფორტეპიანო კვარტეტის პრემიერიდან სულ რამდენიმე ხანში ფორემ უთხრა მეგობარს, რომ მას „არ ასვენებდა იდეა, შეექმნა კიდევ ერთი ნაწარმოები ფორტეპიანოსა და სიმებიანი საკრავებისთვის“.

პირველ საფორტეპიანო კვინტეტზე მუშაობის პროცესი ხანგრძლივი და რთული იყო. წერა კომპოზიტორმა 1887 წელს დაიწყო, შემდეგ 1890-იან წლებში მიუბრუნდა კვინტეტს და დაასრულა იგი მხოლოდ მე-20 საუკუნის პირველ ათწლეულში. კვინტეტმა დღის სინათლე 1905 წელს იხილა, როდესაც ფორე პარიზის კონსერვატორიის რექტორად დაინიშნა - ეს პოზიცია მას 1920 წლამდე ეკავა. ამ პერიოდშივე მას თანდათან უქვეითდებოდა სმენა, რამაც ღრმად იმოქმედა მის შემოქმედებით მოღვაწეობასა თუ პირად ცხოვრებაზე. თუმცა, კვინტეტზე მუშაობის გაჭიანურება ასევე მიუთითებს იმაზე, რომ სწორედ ამ დროს ფორე ზედმინვენით ავითარებს მუსიკალურ ენას, რომლის გარეგნულ სილამაზეზე ორიენტირებული სტილი თანდათან უფრო დახვეწილმა და რეფლექსიურმა სტილმა ჩაანაცვლა.

კვინტეტი დიდ მევიოლინესა და ფორეს მეგობარს, ეჟენ იზაის მიედევნა. სწორედ იზაის კვარტეტმა დაუკრა პრემიერა 1906 წლის 23 მარტს ბრიუსელში. ფორტეპიანოსთან თავად კომპოზიტორი იჯდა.

ამ დროს საქართველოში...

ჟან-მიშელ ნექტუს დაკვირვებით, კლასიკურ რეპერტუარს მართლაც აკლია საფორტეპიანო კვარტეტების თვალსაჩინო ნიმუშები. საინტერესოა, რომ ამ ჟანრმა ნაკლებად დააინტერესა ქართველი კომპოზიტორებიც. მხოლოდ 1993 წელს დაწერა სულხან ნასიძემ (1927-1996) „მეტამორფოზები“ - პირველი ნაწარმოები შექმნილი ვიოლინოს, ალტის, ჩელოსა და ფორტეპიანოსთვის. დღემდე სულ რამდენიმე ქართველმა კომპოზიტორმა მიბაძა მას. ამის საპირისპიროდ, საფორტეპიანო კვინტეტის ჟანრში პირველი ქართული ნაწარმოები ნიკოლოზ გუდიაშვილმა (1913-1998) 1948 წელს შექმნა. საფორტეპიანო კვარტეტისგან განსხვავებით, საფორტეპიანო კვინტეტმა საკმაოდ დიდი პოპულარობა მოიპოვა, რის შედეგადაც ქართული კამერული მუსიკის რეპერტუარი ამ მიმართულებით მნიშვნელოვნად გამდიდრდა.

Gabriel Fauré

Piano Quartet No. 2 in G Minor, Op 45

Gabriel Fauré was a prominent French composer, known for his exceptional contributions to the late Romantic and early 20th-century music. His Piano Quartet No. 2 in G minor stands as one of his most accomplished chamber works. Composed in 1885-1886, it reflects Fauré's mature style, showcasing his harmonic ingenuity, subtle expressiveness, and refined craftsmanship.

After the successful premiere of his First Piano Quartet in 1880, which received favourable acclaim, Fauré felt compelled to write another piano quartet, despite not having a specific commission. The esteemed Fauré scholar, Jean-Michel Nectoux, observes, that Fauré recognized that the classical repertoire lacked prominent examples of piano quartets. Hence, writing in this genre allowed Fauré to break new ground and expand the repertoire in a direction that resonated with his artistic vision. The composition premiered on January 22, 1887, at the Société Nationale de Musique, featuring a talented ensemble consisting of Guillaume Remy on violin, Louis van Waefelghem on viola, Jules Delsart on cello, and the composer himself at the piano. Following its successful premiere, the piece was published with a dedication to the renowned conductor, Hans von Bülow.

Gabriel Fauré

Piano Quintet No. 1 in D Minor, Op. 89

It was shortly after the premiere of his Second Piano Quartet, that Fauré told a friend that he was "haunted by an idea for another work for piano and strings". The Quintet's genesis was long and arduous. Having started the work in the late 1880s, Fauré revisited it in the 1890s and only completed it in the first decade of the 20th century. The Quintet, completed in 1905, emerged during Fauré's tenure as the director of the Paris Conservatoire, a position he held from 1905 until 1920. This era was marked by his increasing deafness, which deeply affected his compositional process and personal life. However, this protracted development of the Quintet also indicates Fauré's meticulous approach to composition and evolving musical style, which transitioned from the lush Romanticism of his early works to a more refined and reflective late style.

Dedicated to the great violinist and Fauré's friend Eugène Ysaÿe, the quintet premiered in Brussels on March 23, 1906, performed by the Quatuor Ysaÿe with the composer himself at the piano.

Meanwhile in Georgia...

As Jean-Michel Nectoux observed, the piano quartet genre is noticeably underrepresented in the classical repertoire. Surprisingly, Georgian composers did not show much interest in this genre either. It wasn't until 1993 that Sulkhan Nasidze (1927-1996) composed the first work in this category, titled "Metamorphosis," written for violin, viola, cello, and piano. After Nasidze's pioneering piece, only a handful of other Georgian composers ventured into creating piano quartets. In contrast, the piano quintet genre saw its first Georgian contribution much earlier from Nikoloz Gudishvili (1913-1998), who composed his Piano Quintet No. 1 in 1948. Unlike the piano quartet, the piano quintet has gained much more popularity in Georgia, resulting in a significantly larger repertoire in Georgian academic music.

პროგრამის შესახებ
ტექსტის ავტორი ნინო ჟვანია

Programme Notes

by Nino Jvania

TSINANDALI FESTIVAL

Aug 31 2024

6TH EDITION Sep 8